

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7150
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 357
Ημερομ. Κατάθεσης: 30/9/2024



Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ & Α.Κ.Ε.

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Εθνικής Άμυνας

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: «Πλήθος ερωτηματικών προκαλεί η συμφωνία Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων και MSM Export, καθώς και η συνολική εικόνα των Ε.Α.Σ»

Η συμφωνία των Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων (Ε.Α.Σ.) και της εταιρείας MSM Export έχει προκαλέσει πλήθος ερωτηματικών, τα οποία μέχρι στιγμής παραμένουν αναπάντητα, παρά το γεγονός ότι τίθενται εντός του Κοινοβουλίου από Βουλευτές του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αλλά και από συνδικαλιστικές οργανώσεις. Όπως καθίσταται προφανές μέσω των καταγγελιών των εργαζομένων, το 2024 απέχει παρασάγγας από το να χαρακτηριστεί «έτος μετασχηματισμού της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας», όπως υποσχόταν ο αρμόδιος Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Νικόλαος Δένδιας, ο οποίος έχει κληθεί από κοινού με το συναρμόδιο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χατζηδάκη να τοποθετηθούν και δώσουν τις απαιτούμενες εξηγήσεις.

Ενώσω βρίσκεται σε εξέλιξη ο πόλεμος στην Ουκρανία και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επιλέξει να βοηθήσει παντοiotρόπως στην παραγωγή πυρομαχικών προς διευκόλυνση της πολεμικής προσπάθειας του Κιέβου, η Κυβέρνηση της Ν.Δ. προχώρησε σε μια συμφωνία, η οποία βλάπτει τα συμφέροντα της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας και αφορά τα άκρως ευαίσθητα ζητήματα του αμυντικού εξοπλισμού. Σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση των εργαζομένων των Ε.Α.Σ.: «Με την αδιανόητη έγκριση της επαίσχυντης “Συμφωνίας” MSM-Ε.Α.Σ., επιχειρείται να μπει ουσιαστικά και οριστικά “ταφόπλακα” στην εγχώρια παραγωγή πυρομαχικών». Επιπροσθέτως, αναφέρονται σε «άνευ όρων δέσμευση τεχνογνωσίας και

παραγωγικής ικανότητας ενός και πλέον αιώνα», «μετατροπή των Ε.Α.Σ. από αυτόνομη και καθετοποιημένη βιομηχανία πυρομαχικών σε ένα περιορισμένο και απόλυτα εξαρτημένο υποκατασκευαστή», «απώλεια ευκαιρίας για τζίρο τουλάχιστον 280 εκ. € την προσεχή διετία με την είσπραξη μόνο 13 εκ. €» και «απεμπόληση της δυνατότητας δημιουργίας εκατοντάδων καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας “χαρίζοντας” νέες δουλειές σε αλλοδαπές εταιρείες».¹

Με άλλα λόγια, ενώ η ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία γνωρίζει μια πρωτοφανή αναπτυξιακή πορεία εξαιτίας της πολιτικής απόφασης για ενίσχυση της πολεμικής προσπάθειας της Ουκρανίας εκ μέρους των κρατών-μελών και η χώρα μας θα δύνατο να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο δεδομένων και των δικών της επιτακτικών αμυντικών αναγκών, η Ελληνική Κυβέρνηση έχει επιλέξει τη στασιμότητα και την αδράνεια. Ενδεικτικά, μόνο κατά το έτος έναρξης της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, δηλαδή το 2022, συνολικά η ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία αναπτύχθηκε σε ποσοστό 9,8% αγγίζοντας τα 260,5 δισ. ευρώ, ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι ο τομέας της Έρευνας και της Καινοτομίας (R&D) στον εν λόγω κλάδο αναπτύχθηκε κατά 18,5%.² Την ίδια στιγμή, η ελληνική αμυντική βιομηχανία βυθίστηκε στην ανυποληψία έως ότου καταστεί, μέσω της προκείμενης συμφωνίας σύστασης κοινοπραξίας, σε απλό «υποκατασκευαστή», χάνοντας ένα ζωτικής σημασίας παράθυρο ευκαιρίας για την άνθισή της κατά τρόπο αυτόφωτο.

Στο πλαίσιο της αδιαφανούς συμφωνίας των Ε.Α.Σ. και της εταιρείας MSM Export, προκύπτουν ερωτηματικά περί του αν τηρήθηκαν, τόσο πριν όσο και μετά τη σύναψη αυτής, όλοι οι κατά το νόμο όροι σχετικά με τον ελεύθερο ανταγωνισμό μέσω της ισότιμης πρόσβασης των ενδιαφερομένων στη δημόσια πρόσκληση. Η προκείμενη νομοθεσία σκοπεί στην αποφυγή κάθε είδους μονοπωλίων προς διασφάλιση των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου. Μάλιστα, η Ε.Ε. έχει μεριμνήσει ειδικά για τις εν λόγω συμβάσεις, οι οποίες αφορούν τον ευαίσθητο τομέα της Άμυνας, εκδίδοντας οδηγίες, οι οποίες

¹ <https://www.defence-point.gr/news/eas-adianoites-kataggelies-ton-ergazomenon-gia-ti-quot-symfonia-quot>

² <https://www.asd-europe.org/news-media/facts-figures/key-data-overview/>

δεσμεύουν σαφώς την Ελληνική Κυβέρνηση, μετά την ενσωμάτωσή τους στο Ελληνικό Δίκαιο.

Συγκεκριμένα, στο νόμο 3978/2011 συγκεφαλαιώνονται όλες οι κατά το νόμο υποχρεώσεις της εκτελεστικής εξουσίας κατά τη σύναψη τέτοιου είδους συμβάσεων. Στο άρθρο 38 (άρθρα 25 και 29 παράγραφος 1 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας) και με τίτλο «Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων» αναφέρεται ότι: «Οι συμβάσεις του παρόντος Μέρους συνάπτονται σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες: α) την κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 39, β) τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 40, γ) τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, σύμφωνα με το άρθρο 41 και δ) σε ειδικές περιπτώσεις, τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 42».

Επιπροσθέτως, στο άρθρο 43 (παράγραφος 5) του εν λόγω νόμου σημειώνεται: «Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαίσιο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά έτη, εκτός εξαιρετικών περιστάσεων που καθορίζονται, λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής οποιωνδήποτε προϊόντων, εγκαταστάσεων ή συστημάτων, καθώς και τις τεχνικές δυσκολίες που μπορεί να προκαλέσει η αλλαγή αναδόχου». Παρ' όλα αυτά, η συμφωνία των Ε.Α.Σ. με την MSM Export έχει καταφανώς μεγαλύτερη διάρκεια με ελάχιστη τεκμηρίωση περί των λόγων, οι οποίοι οδήγησαν την Κυβέρνηση σε αυτή την επιλογή.

Όπως καταγγέλλεται από την Ομοσπονδία Εργατοϋπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας Ελλάδος (Ο.Ε.Χ.Β.Ε.), μέσω της συμφωνίας δεσμεύεται άνευ όρων στην αλλοδαπή εταιρεία «τεχνογνωσία και παραγωγική ικανότητα ενός και πλέον αιώνα», ενώ «η MSM θα ορίσει Διευθύνοντα Σύμβουλο στην «Κοινοπραξία» και θα έχει την πλειοψηφία στο Δ.Σ.». ³ Η Ο.Ε.Χ.Β.Ε. υπογραμμίζει χαρακτηριστικά ότι πρόκειται για μια συμφωνία «έκτρωμα με διαλυτικές επιπτώσεις για την παραγωγική βάση και την βιωσιμότητα των

³ <https://www.defence-point.gr/news/oechve-episimi-kataggelia-gia-ta-eas>

Ε.Α.Σ. [...] επιζήμια, με αποικιοκρατικούς όρους, σε μια περίοδο που η αγορά πυρομαχικών καταγράφει διεθνώς τεράστια ζήτηση [και υλοποιηθείσα συμφωνία] με «πρόσχημα» ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα και χωρίς διαγωνισμό, στερεί από τα Ε.Α.Σ. την τελευταία χρυσή ευκαιρία ανάταξής τους [και έχει ως αποτέλεσμα] την αρπαγή παραγωγικών δυνατοτήτων, θέσεων εργασίας και δυνητικών κερδών των Ε.Α.Σ.». Στο ίδιο μήκος κύματος, η Ο.Ε.Χ.Β.Ε. έχει υποβάλει μηνυτήρια αναφορά στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών κατά παντός υπευθύνου με την επισήμανση: «Οι μηχανές που [ο Διευθύνων Σύμβουλος των Ε.Α.Σ.] υποστηρίζει ότι «ξαναπαίρνουν μπροστά» είναι αυτές που εκχωρούνται με «απευθείας ανάθεση», με το «έτσι θέλω» και χωρίς κριτήρια διασφάλισης δημοσίου συμφέροντος και πλούτου, για τουλάχιστον 25 χρόνια».⁴

Παράλληλα, όσον αφορά τη συνολική εικόνα των Ε.Α.Σ. και σύμφωνα με καταγγελίες των εργαζομένων, η MSM φαίνεται ότι έχει ήδη αναλάβει μέρος του έργου της βιομηχανίας με εργαζόμενους, οι οποίοι πραγματοποιούν βάρδιες στις γραμμές παραγωγής. Μάλιστα, οι εργαζόμενοι των Ε.Α.Σ. μέσω του σωματείου τους έχουν προχωρήσει σε σχετική καταγγελία στην Επιθεώρηση Εργασίας Λαυρίου προκειμένου, μεταξύ άλλων, «να αναδειχθούν ζητήματα υγείας και ασφάλειας»,⁵ αλλά και να ενημερωθούν για το ενδεχόμενο οι εν λόγω «εξωτερικοί» εργαζόμενοι να προέρχονται και από άλλα – άγνωστα μέχρι στιγμής – εταιρικά σχήματα.

Επειδή το έργο των Ε.Α.Σ. δεσμεύεται για τα επόμενα 40 έτη και ως εκ τούτου δεν τους επιτρέπεται να προβούν σε άλλες συμβάσεις, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τις δυνατότητες αυτόνομης ανάπτυξής τους μέσω συμφωνιών με σαφώς θετικό αποτύπωμα για την εθνική οικονομία.

Επειδή υφίσταται πλήθος ερωτηματικών όσον αφορά το ενδεχόμενο μη τήρησης του Ευρωπαϊκού Δικαίου και ιδίως των αρχών της διαφάνειας κατά τη

⁴ Ανακοίνωση Ομοσπονδίας Εργατοϋπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας Ελλάδος (Ο.Ε.Χ.Β.Ε.), Αθήνα, 26/09/2024.

⁵ <https://www.liberal.gr/ellada/kataggelia-stin-epitheorisi-ergasias-gia-apasholisi-ergazomenon-sta-eas-agnostoy-ergodoti>

σύναψη δημοσίων συμβάσεων και του σεβασμού στον ελεύθερο και ανόθευτο ανταγωνισμό μεταξύ των ενδιαφερόμενων εργοληπτριών εταιρειών.

Επειδή η περιγραφή της διαδικασίας επιλογής από το Διευθύνοντα Σύμβουλο των Ε.Α.Σ. κ. Κωστόπουλο μαρτυρά ότι δεν έλαβε χώρα ένας διαφανής και ανοιχτός διαγωνισμός, αλλά η συμφωνία συνάφθηκε «πίσω από κλειστές πόρτες». Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τον κ. Κωστόπουλο: «Η αναζήτηση συμμάχων μάς οδήγησε τελικά να καταλήξουμε σε τρεις εταιρείες. Παραδώσαμε τις προτάσεις μας στην κυβέρνηση, στον κύριο μέτοχό μας που είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αλλά και στο Υπουργείο Εθνικής Αμύνης. Η κυβέρνηση αξιολόγησε τις τρεις προτάσεις, διαπραγματεύτηκε και κατέληξε σε αυτή που εξασφαλίζει τα εθνικά μας συμφέροντα, τη βιωσιμότητα και τη μελλοντική ανάπτυξη των Ελληνικών Αμυντικών Συστημάτων».⁶

Επειδή πρόκειται για μια βαριά βιομηχανία, εντός της οποίας η τήρηση των κανόνων ασφαλείας και η διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων συνιστά απαραίτο όρο ομαλής λειτουργίας.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Τηρήθηκαν όλες οι νόμιμες διαδικασίες (Νόμοι 3429/2005, 3978/2011 και 4412/2016) κατά τη σύναψη της συμφωνίας των Ε.Α.Σ. και της MSM Export;**
- 2. Εγκρίθηκε η εν λόγω σύμβαση από τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων;**
- 3. Εγκρίθηκε από τους συναρμόδιους φορείς η πολυετής δέσμευση ακίνητης περιουσίας των Ε.Α.Σ.;**
- 4. Κλήθηκαν και με ποιες διαδικασίες άλλες εταιρείες να υποβάλλουν σχετικές προσφορές;**
- 5. Υφίσταται σύμβαση των Ε.Α.Σ. με εργοδότη εταιρεία ώστε να εμπλακεί άμεσα στις γραμμές παραγωγής και σε ποιο βαθμό αυτή πληροί τις αναγκαίες από το νόμο προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της υγείας και της ακεραιότητας των εργαζομένων;**

⁶ <https://www.kathimerini.gr/economy/563232448/nikos-kostopoulos-oi-michanes-ton-eas-pairnoyn-xana-mprosta/>

6. Πώς συνδέεται η συμφωνία αυτή με την MSM με το κλείσιμο των εργοστασίων του Υμηττού; Ποιο είναι το σχέδιο για τη μετεγκατάσταση των γραμμών παραγωγής;

Παρακαλούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί όπως προσκομίσουν τα σχετικά έγγραφα, τα οποία αφορούν (α) τη διαδικασία επιλογής του εν λόγω εταιρικού σχήματος, (β) ενδεχόμενες σχετικές συμβάσεις εργασίας και (γ) την έγκριση της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων.

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Σαρακιώτης Ιωάννης

Αποστολάκης Ευάγγελος

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Βέττα Καλλιόπη

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Καλαματιανός Διονύσιος

Καραμέρος Γεώργιος

Μάλαμα Κυριακή

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γεώργιος

Παππάς Πέτρος

Τζάκρη Θεοδώρα

Τσαπανίδου Πόπη

Φάμελλος Σωκράτης

Ψυχογιός Γεώργιος